

Sturmgewehr 44

(M.P. 43/44, M.K.b. 42 (H), StG 44)

Německá útočná puška vz. 44

M.P. 43/44 nebo útočná puška vz. 44. Pohled zprava.

A. Všeobecně

Dřívější pojmenování: strojní pistole vz. 43 (M.P. 43)

1/ Stavba

Zbraň, nabíjená tlakem plynů z provrtané hlavně, kyvný závěr, kohoutková spoušť, zajišťování spoušti, zařízení k volbě střelby jednotlivými ranami nebo dávkami, možnost připevnění puškového granátometu

2/ Podávání nábojů

Vyměnitelný zásobník (30 ran)

3/ Střelivo

pistolový náboj vz. 43

4/ Vzdálenost střelby

Délka střelby na miřidlech: 100 až 800 m, nastavitelná po 100 m
Užitná vzdálenost: pro jednotlivé rány do 600 m,
pro dávky do 300 m

5/ Rychlost střelby:

9 ran za vteřinu

6/ Rozměry a váhy:

ráže: 7,9 mm

délka: 930 mm

váha s řemenem a zásobníkem: 4,62 kg

váha zásobníku s 30 náboji: 0,92 kg

B. Obsluha

7/ Všeobecně

Se zbraní se zachází vždy jako s nabitou, neboť není možno s jistotou vidět, zda se v hlavní nepochází náboj. Odjišťuje se proto jen ke střelbě. Zbraň se drží v pravé ruce za rukojeť. Obslužná činnost jako zajišťování, odjišťování a přeřazování se provádí levou rukou, při čemž ústí míří šikmo vzhůru.

8/ Způsob nošení

M.P. 44 se za pochodu a v zákopech nosí stejně jako puška.

9/ Polohy ke střelbě

Jako u pušky

10/ Plnění zásobníku

Zásobník se před plněním zkontroluje, zda není znečištěn nebo poškozen. Na zásobník se nasune zásobníkový plnič do vodící lišty.

Pásek s pěti náboji se zasadí do vodící drážky zásobníkového plniče.

Náboje zatlačíme palcem pravé ruky nebo tla-

kem proti desce stolu případně podobně, do zásobníku.

Plnění je možné rovněž rukou jednotlivými náboji, vždy na volnou stranu zásobníku.

Sloupec nábojů vícekrát stiskneme palcem, až jsou bezvadně srovnány.

11/ Zajištění a odjištění

K zajištění se pojistková páka posune do horní polohy (je viditelné označení S).

K odjištění se pojistková páka posune dolů (je viditelné označení F)

12/ Nabíjení

Zajistíme zbraň.

Zasuneme naplněný zásobník, až slyšitelně zaklapne.

Zámkovou páku zatáhneme do nejzadnější polohy a pak pustíme.

Uzavřeme krytku (proti prachu).

Zbraň je nabita a zajištěna !

13/ Připravenost k použití

Zajistíme zbraň.

Naplněný zásobník zasuneme, až slyšitelně zaklapne. Uzavřeme krytku (proti prachu).

14/ Vybíjení

Ze zajištěné zbraně vyjmeme tahem zásobník po předchozím stlačení jistícího knoflíku. Náboj vybijeme pohybem jako při natahování, při tom pravá ruka je pod otvorem pro zasunutí zásobníku a palec před vyhazovacím okénkem. Pohledem do nábojové komory zkontrolujeme, zda je hlaveň prázdná.

Uzavřeme krytku (proti prachu).

Odjistíme a tahem za spoušť spustíme kohoutek.

Zbraň je vybitá a spuštěná!

15/ Jednotlivé rány a dávky

Při volbě střelby jednotlivými ranami musí být přepínač vysunut nalevo z pistolové rukojeti, tak aby bylo viditelné označení E.

Při volbě střelby dávkami musí přepínač vyčínat vpravo, aby bylo viditelné označení D.

Ovládání přepínače provádíme palcem, resp. ukazováčkem pravé ruky.

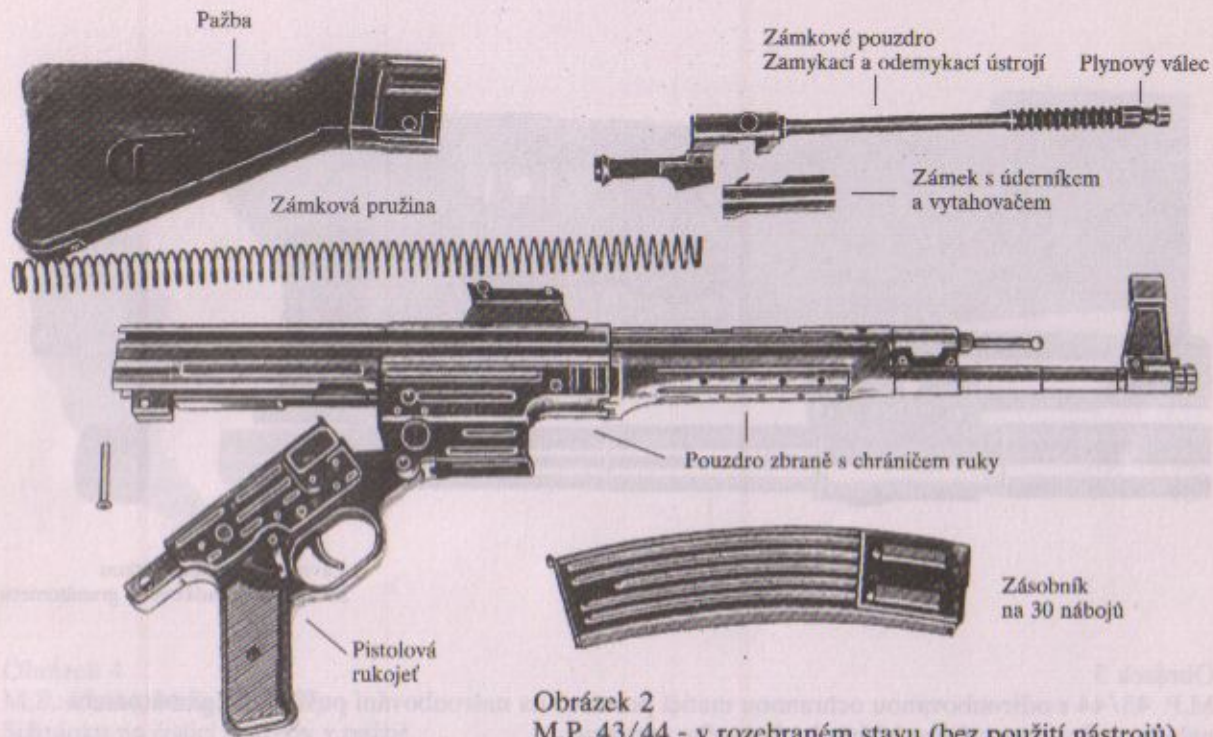
16/ Rozborka a sborka

Postup při rozborce k čištění (díly se kladou na čistou podložku):

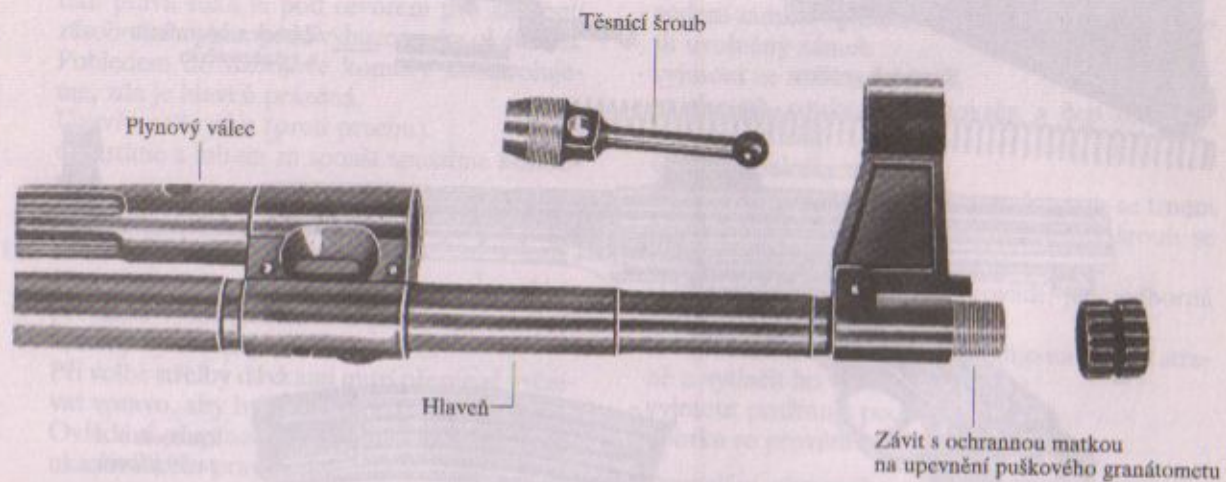
- vybit

- svorník pružiny v pažbě stáhnout napravo nadoraz
  - pažbu odtáhnout dozadu a současně zachytit uvolněnou zámkovou pružinu
  - zámkovou pružinu vyjmout z pouzdra
  - vedení zámku v pažbičce odtáhnout dolů a zachytit uvolněný zámek
  - vyjmout ze zámku úderník
  - vytahovač, pružinu vytahovače a čep rozebrat, k tomu vytlačit čep se zápalníkem
  - kryt ruky sejmout pomocí trnu, k tomu se trnem zachytí některý z otvorů krytu, těsnící šroub se rovněž vyšroubuje pomocí trnu (Další rozebrání zbraně provádí jen odborná dílna.)
  - K rozebrání zásobníku zatlačit dno na přední straně a vytlačit ho vpřed
  - vyjmout pružinu s podavačem
- Sborka se provádí opačným postupem.

Při zavádění plynového válce se zámkovým pouzdem a zámkem se zbraň drží nahoru zaklapnutou rukojetí, ústím šikmo vpřed a pak se vpraví díly. K tomu je potřeba dát pozor, aby úderník byl správně umístěn.

Obrázek 2
M.P. 43/44 - v rozebraném stavu (bez použití nástrojů)

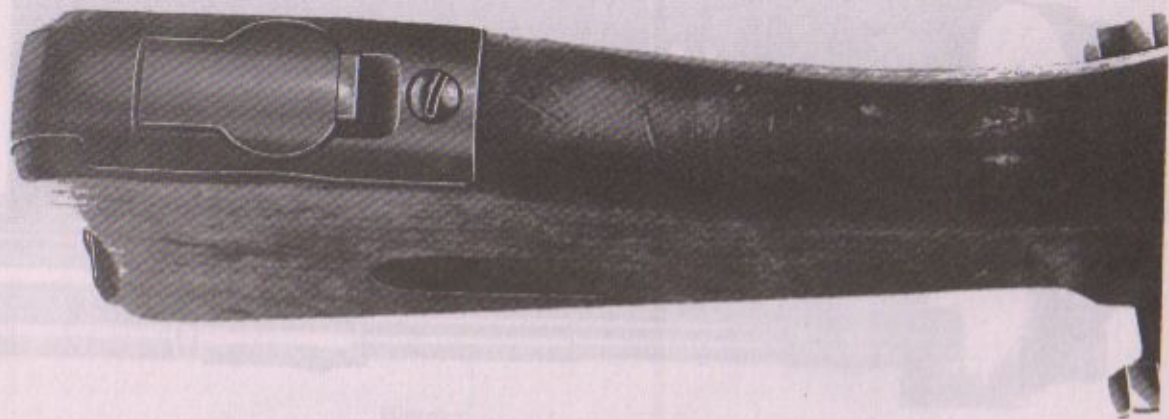

Obrázek 3
 M.P. 43/44 s odšroubovanou ochrannou maticí pro závít na našroubování puškového granátometu
 nahore: vyšroubovaný těsnící šroub plynového systému

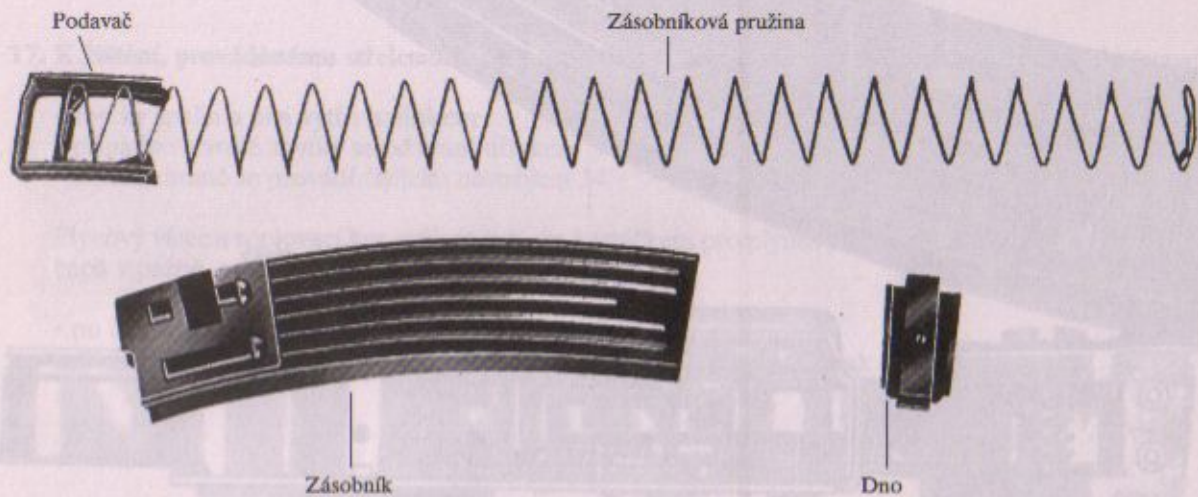

Obrázek 4
M.P. 43/44, M.K.b. 42 (H)
Schránka na čisticí potřeby v pažbě.

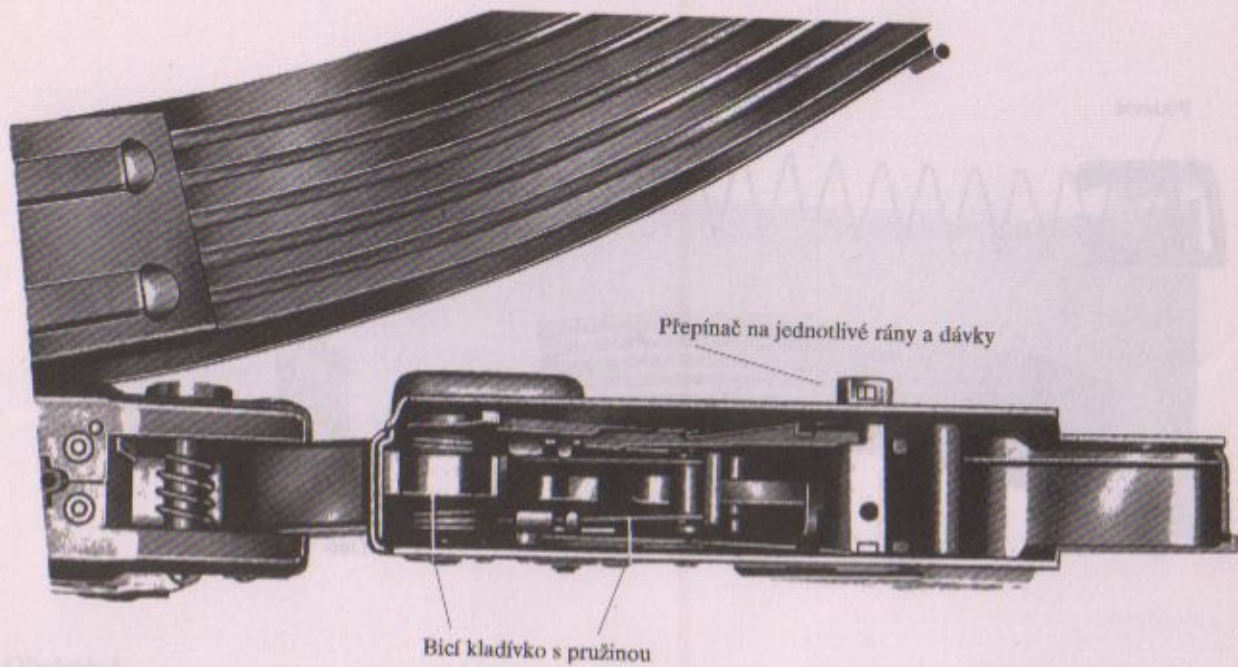

Obrázek 5
M.P. 43/44, M.K.b. 42 (H)
Schránka na čistící potřeby v pažbě s uzavřeným víčkem.

Obrázek 6
Zásobník pro M.P. 43/44, M.K.b. 42 (H) rozložený

Obrázek 7
Pohled do odpalovacího mechanismu M.P. 43/44

C. Čištění

17. K čištění, prováděnému střelcem, je nutno provést rozborku, jak bylo popsáno v minulém odstavci.

- zbytky spalin a olej vytřít hadříkem
- případné ztvrdlé zbytky se odstraní dřívkem
- čištění zbraně se provádí čisticím nástrojem 34

Plynový válec a spojovací kus vyčistit čisticím kartáčkem pro plynový válec, uloženým v čisticích potřebách v pažbě, pomocí čisticího řetězu

- po čištění se díly lehce naolejují, plynový válec zůstane suchý
- díly rozebranného zásobníku se vytřou naolejovaným hadříkem a pak do sucha

Obrázek 8
M.K.b. 42 (H) Pohled zleva, závěr v přední poloze

Strojní karabina vz. 42 (H)

M.K.b. 42 (H)

Obrázek 9

M.K.b. 42 (H) připravena ke střelbě

Závěr je držen přídržným elementem. Zbraň je střelbyschopná.

Obrázek 10
M.K.b. 42 (H) se závěrem v zajištěné poloze.
Natahovací páka je zaklesnuta za vybrání pouzdra závěru.

Strojní karabina vz. 42 (H)

M.K.b. 42 (H)

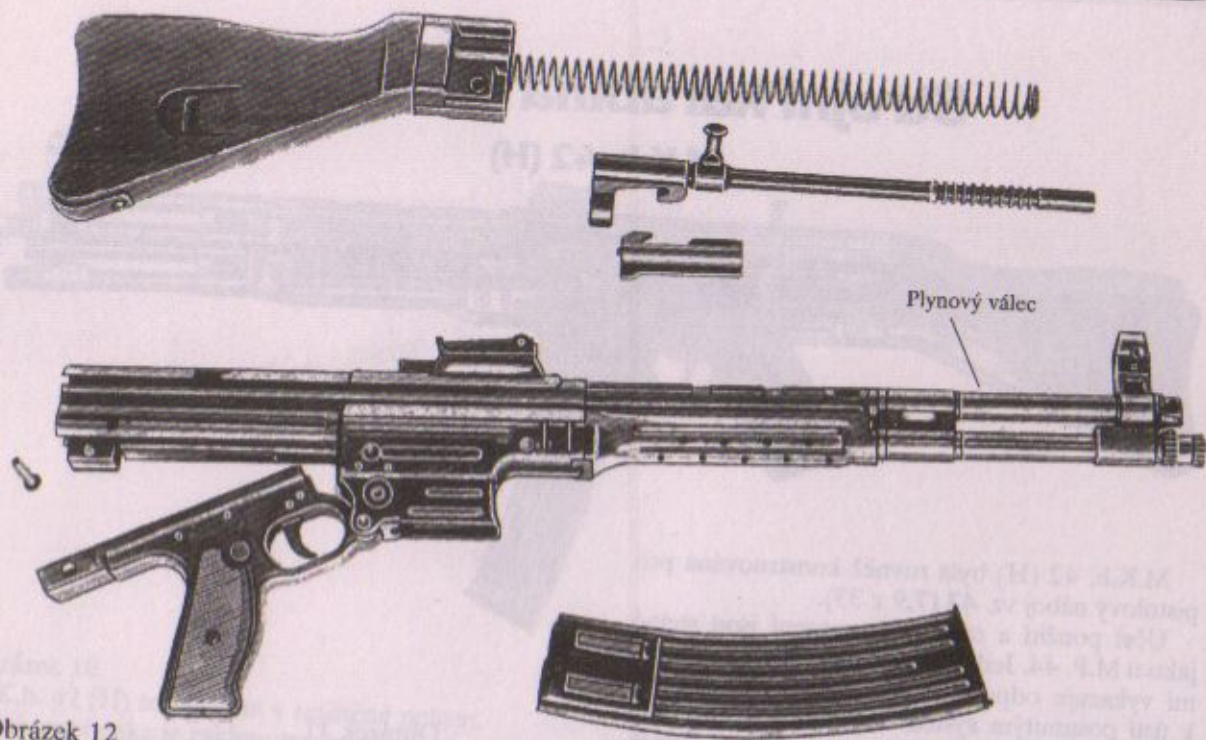

M.K.b. 42 (H) byla rovněž konstruována pro pistolový náboj vz. 43 (7,9 x 33).

Účel použití a možnosti nasazení jsou stejné jako u M.P. 44. Jediný rozdíl mezi oběma zbraněmi vykazuje odpalovací mechanismus krátkým, k ústí posunutým systémem odběru tlaku. Dále má rukojeť mírně změněný tvar a ochrana ruky je poněkud delší.

Obrázek 11
M.K.b. 42 (H) Pohled zprava

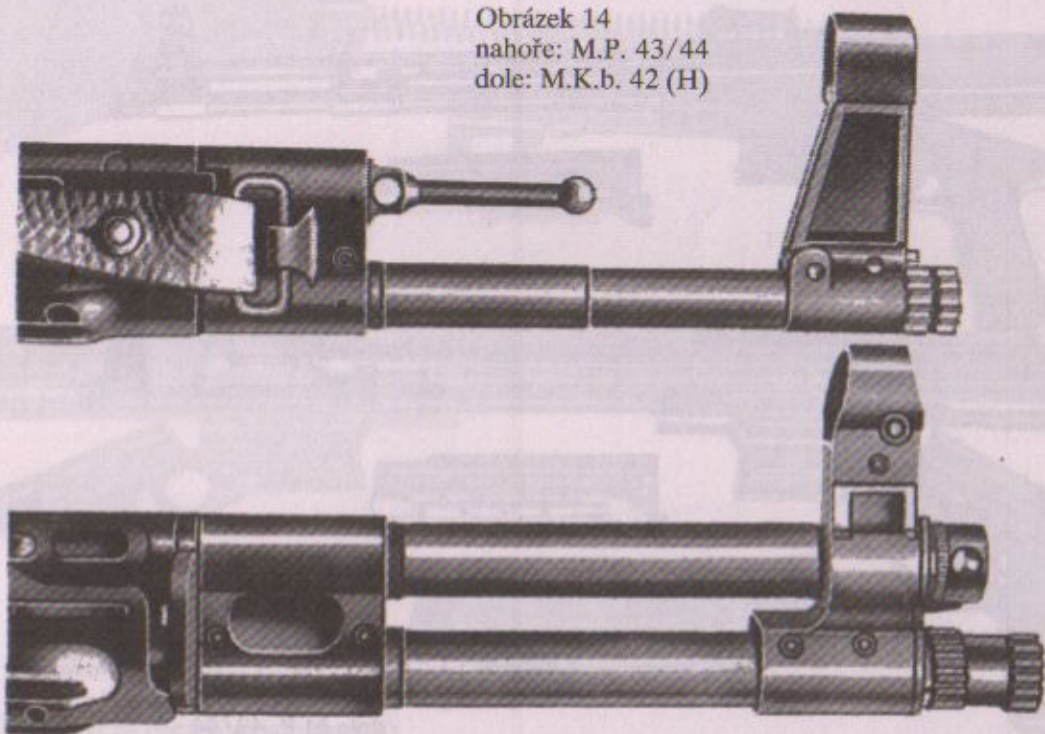
Obrázek 12
M.K.b. 42 (H) rozložená (bez pomoci nástrojů)

Ochrana ruky z pružného plechu

Obrázek 13
Pouzdra zbraní: nahoře M.K.b. 42 (H)
dole M.P. 43/44

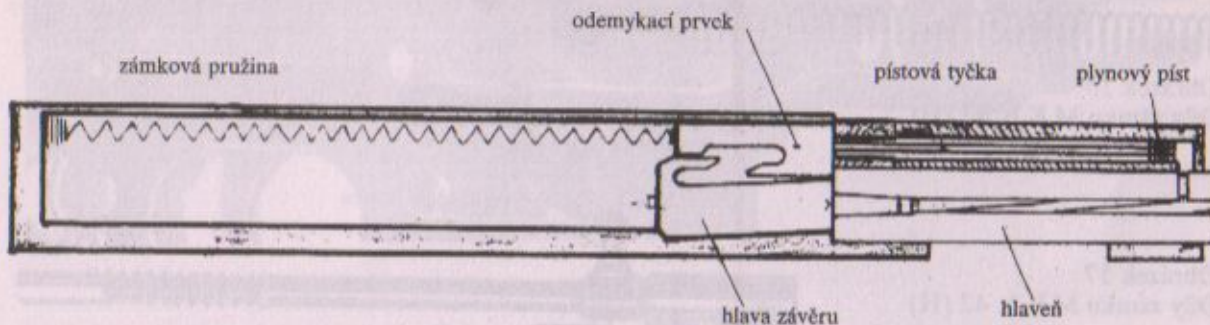
Obrázek 14
nahore: M.P. 43/44
dole: M.K.b. 42 (H)

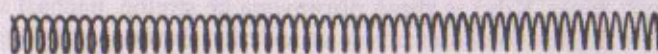
Přednosti zbraně při střelbě

Na rozdíl od M.P. 44 má tato zbraň „otevřený“ závěr. Když je zbraň připravena ke střelbě, nachází se celý závěr vzadu za zásobníkem s náboji. K výstřelu dojde uvolněním závěru ze zádržky. Závěr se pohybuje tlakem zámkové pružiny vpřed, strhne náboj ze zásobníku do nábojové komory, uzamkne ji jako u M.P. 44 a odpálí náboj úderníkem souběžně se pohybujícího zámku (viz funkční obrázek). Při puštění spouští zůstane závěr zachycen za ozub znovu v poloze připravené ke střelbě.

K zajištění může být závěr zachycen ve vybrání pouzdra závěru. Proto se nechá na rozdíl od M.P.44 natahovací páka pootočit podle středové osy.

zámková pružina

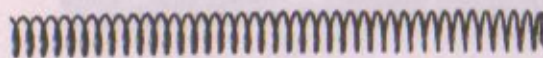

Obrázek 15
Díly zámku M.P. 43/44

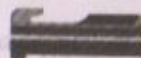
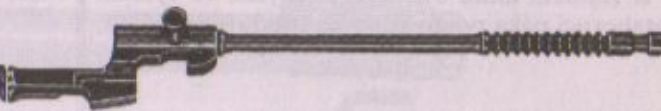
vedení zámku s pístovou tyčkou a pístem

zámek

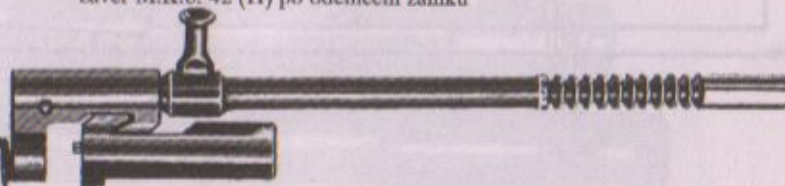
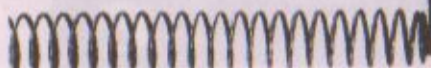

Obrázek 16
Díly zámku M.K.b. 42 (H)

závěr M.K.b. 42 (H) po odemčení zámku

Obrázek 17
Díly zámku M.K.b. 42 (H)

Obrázek 18
Pohled na vyhazovací okénko a díly zámku M.K.b. 42(H)

Obrázek 19

Pohled na vyhazovací okénko a dříly zámku M.P. 43/44

Funkce samozamykacího kyvného závěru (pevné uzamčení)

Dvoudílný vyobrazený závěr M.P. 43/44 sestává z hlavy závěru s úderníkem a vytahovačem a ze zamykacího a odemykacího elementu s plynovým pístem.

Jakmile po vystřelení dno střely přejde přes odběrový otvor v hlavni, vnikne tlak plynů do plynového pístu a přes něj se přenese na odemykací orgán. Odemykací orgán se pohybuje zpět, stlačuje zámkovou pružinu a zachytí svým výstupkem závěr v pevném uzamčení.

Střela mezitím opustila hlaveň a na závěr působí jen síla zpětného rázu přes dno nábojnic a urychlená hmota odemykacího orgánu.

To způsobí zpětný pohyb obou částí závěru.

Při zpětném pohybu je rovněž vytažena a vyhozena prázdná nábojnice a bicí kladívko je napnuto.

Na konci zpětného pohybu je závěr zabrzděn a tlakem zámkové pružiny posunut znovu vpřed. Tehdy je rovněž do hlavně vsunut nový náboj ze zásobníku.

Díl závěru leží nyní proti hlavni a bude ještě dobíhajícím zamykacím orgánem přitlačen dolů k uzamčení. Po dokončení uzamčení může následovat další výstřel.

Obrázek 20
Náboje vz. 43 (7,9 x 33) v plnicím pásku

Útočná puška vz. 44 a její vývoj.

1938

dostala muniční továrna Polte zakázku na vývoj krátkého náboje. Náboj byl do roku 1941 připraven do seriové výroby. Měl označení : 7,9 mm pěchotní náboj krátký. Technická data : ráže 7,9 x 33 mm, výmetná náplň 1,6 g, počáteční rychlost V_0 z útočné pušky cca 650 m/s.

1939

obdržela firma Haenel v Suhlú vývojový úkol na poloautomatickou zbraň na tento náboj. Zbraň měla být volitelně uzpůsobena na střelbu jednotlivými ranami nebo dávkou. Současně začal na podobné zbrani pracovat Hugo Schmeisser.

1940

Byl dokončen prototyp od Hugo Schmeissera, ovládaný tlakem plynů. Do července 1942 bylo vyrobeno 50 kusů.

Firma Walther začala v roce 1940 stavět konkurenční zbraň. Do července 1940 byly dokončeny 4 prototypy.

Zbraně od firem Haenel a Walther dostaly pojmenování „strojní karabina“ (Maschinenkarabine).

1940 - 1942

Zbraně byly zkoušeny a s různými změnami (držák bodáku a závit na ústí k připevnění puškového granátometu) předány k dokončení.

Zbraň firmy Haenel měla označení M.K.b 42 (H), zbraň firmy Walther M.K.b 42 (W).

Bylo vyrobeno 7800 kusů obou druhů.

1942

Typ firmy Haenel byl přepracován a dále vyvinut Hugo Schmeisserem, typ od Walthera byl opuštěn.

Typ M.K.b 42 od Haenela se nyní nazývá „strojní pistole“ (Maschinenpistole) - M.P. 43

1943

V červenci byly dodány první M.P. 43 k jednotkám a do ledna 1944 bylo odesláno na frontu již více než 14 000 M.P. 43. Náboj byl přejmenován na pistolový náboj vz. 43

Mezi M.P. 43 se vyskytuje rovněž označení M.P. 43/1. Obě tyto zbraně jsou identické, až na zařízení k uchycení puškového granátometu. U M.P. 43 se našroubovává, u M.P. 43/1 nastrkuje. Parametry náboje se nezměnily, pouze náplň stoupla na 2 g. To znamenalo zvýšení počáteční rychlosti střely V_0 na 685 m/s.

1944

V dubnu bylo označení beze změn na zbrani přeměněno na „útočná puška“ (Sturmgewehr 44). Toto označení odpovídalo tomuto druhu zbraně lépe než M.P. Útočná puška vz. 44 (StG 44) je první seriově vyráběná pravá útočná puška a je předchůdcem samopalu Kalašnikov vz. 47 (A.K. 47) a čs. samopalu vz. 58.

1945

V únoru dosáhla výroba počtu 5000 ks za měsíc. Různé firmy vyvíjely v roce 1945 zlepšené modely. Známy je Mauserův „přístroj“ 06 H nebo StG 45 (M). Tato zbraň s hmotným závěrem je přes odbočku Cetme-pušky předchůdcem útočné pušky G 3, zavedené v Bundeswehru.

VYŠLO

**Samonabíjecí pistole Mauser model 1930 (modifikace pistole C 96)
Sturmgewehr 44**

VYJDE

**P-08 PARABELLUM (únor 1997)
Browning HP 35 (březen 1997)**

POZOR NOVINKA!

Připravili jsme pro Vás novou knihu „**STŘÍLÍME Z PISTOLE A REVOLVERU**“.
Jedná se o titul vhodný pro každého začínajícího, mírně pokročilého i již zkušeného střelce. Kniha je rovněž určena všem, kdo se chtějí věnovat práci trenérů sportovní střelby z krátkých kulových zbraní.
Rozsah: 160 stran, řada názorných kreseb a vyobrazení.
Cena pro individuální zájemce 90,- Kč + poštovné.

Autoři: **Ing. Jan BRYCH** - trenér sportovní střelby I. třídy, autor několika metodických střeleckých příruček a knih
Ing. Karel ROSA - trenér sportovní střelby I. třídy, mistr sportu a reprezentant ve sport. střelbě, státní trenér pistolových disciplín.
Antonín NOSEK - trenér sportovní střelby I. třídy, v době aktivní sportovní činnosti držitel mistrovské výkonnostní třídy, později trenér Střediska vrcholového sportu v Praze
Ing. Otto HURDLÍK - prezident České asociace střelby na kovové siluety (CzMSSA), soudní znalec v oboru balistika a hlavně zbraně a zabývá se otázkami výstavby střelnic.

Naše návody k obsluze a publikace zasíláme i na dobírku poštou a je možné si je objednat písemně, nebo telefonicky na níže uvedené adrese:

**OFSETA plus s.r.o. - vydavatelství, Pertoltická 275, 471 24 Mimoň
Tel. 0425/62 834**